

KRONIKA, INFORMACJE, NOTATKI

ZBIGNIEW TOMKOWSKI

ZJAZD PARTII

W dniach 11—16 listopada 1968 r. obradował w Warszawie V Zjazd Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Dwumilionową rzeszę członków i kandydatów Partii reprezentowało na nim 1764 delegatów. W Zjeździe uczestniczyły również delegacje bratnich partii komunistycznych i robotniczych z 40 krajów.

W pierwszym dniu obrad I Sekretarz KC PZPR Władysław Gomułka wygłosił obszerny referat, w którym omówił węzłowe problemy wszechstronnego rozwoju Polski Ludowej w okresie międzyzjazdowym (1964—68). Pozdrowienia przekazali Zjazdowi przedstawiciele stronnictw politycznych: Czesław Wycech — w imieniu Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego oraz Jan Karol Wende — Stronnictwa Demokratycznego.

W toku pięciodniowej, ożywionej dyskusji zabrało głos 86 delegatów, reprezentujących wszystkie regiony kraju, środowiska społeczne i zawodowe.

Na Zjeździe wybrano nowe władze Partii: Komitet Centralny złożony z 91 członków i 91 zastępców członków KC oraz 29-osobową Centralną Komisję Rewizyjną. Na swoim pierwszym posiedzeniu Komitet Centralny wybrał organy wykonawcze: Biuro Polityczne KC (12 członków i 4 zastępców członków) oraz Sekretariat KC. Do składu Biura Politycznego KC wybrani zostali: Józef Cyrankiewicz, Edward Gierek, Władysław Gomułka, Bolesław Jaszczuk, Stefan Jędrzychowski, Zenon Kliszko, Stanisław Kociołek, Władysław Kruczek, Ignacy Loga-Sowiński, Marian Szychalski, Ryszard Strzelecki i Józef Tejchma. Zastępcami członków Biura Politycznego wybrano: Mieczysława Jagielskiego, Piotra Jaroszewicza, Mieczysława Moczara i Jana Szydłaka. Do składu Sekretariatu KC powołani zostali: Władysław Gomułka — I Sekretarz KC, Bolesław Jaszczuk, Zenon Kliszko, Mieczysław

Moczar, Stefan Olszowski, Artur Starewicz, Ryszard Strzelecki, Jan Szydłak i Józef Tejchma.

Obrady V Zjazdu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej poprzedziła wielomiesięczna dyskusja, która ogarnęła szerokie rzesze społeczeństwa. Podstawę dyskusji stanowiły *Tezy zjazdowe Komitetu Centralnego*, zawierające wnikliwą analizę doświadczeń dziejowych narodu polskiego w ostatnim półwieczu, ocenę dotychczasowego dorobku Polski Ludowej i założenia programowe na lata najbliższe.

W organizacjach partyjnych, społecznych i młodzieżowych, w ogniwach PTTK, w prasie, radio i telewizji omawiano treść *Tez zjazdowych*, zgłaszano wnioski i propozycje dotyczące najżywotniejszych problemów naszego kraju, opracowywano programy działania.

Przedzjazdowa, ożywiona dyskusja, jaka miała miejsce na zebraniach kół, oddziałów, klubów i komisji oraz na VII Walnym Zjeździe Delegatów PTTK (maj 1968 r.) przyniosła bogaty plon w postaci tysięcy wniosków i postulatów zmierzających do dalszego wzbogacania programu działania Towarzystwa. Wypowiedzi dyskutantów nacechowane były rzeczowością i rzetelną troską o doskonalenie programu działalności PTTK, wyrażały dążenia do dalszego usprawnienia usług świadczonych turystom oraz zawierały postulaty dotyczące realizacji zadań wynikających dla Towarzystwa z *Tez zjazdowych Komitetu Centralnego PZPR*.

Ogólnonarodowej dyskusji nad programem Polski Ludowej, przedstawionym w *Tezach zjazdowych*, towarzyszyła wielka akcja podejmowania przedzjazdowych czynów produkcyjnych i społecznych. Zasięgiem swym objęła ona także ogniwa PTTK, które podjęły wiele cennych zobowiązań. Wiele tysięcy godzin poświęcili członkowie PTTK w całym kraju na pra-

ce społeczne: remonty obiektów turystycznych, znakowanie nowych i odnawianie istniejących szlaków turystycznych, opracowanie map i monografii krajoznawczych, opisów krajoznawczych tras turystycznych, przygotowanie informatorów, wystaw itp. Wartość prac wykonanych przez członków PTTK w ramach Czynu Zjazdowego przekroczyła znacznie sumę 3 mln zł. Czyn

Zjazdowy był wyrazem ideowego zaangażowania działaczy turystycznych w realizację programu dalszego rozwoju naszego kraju.

V Zjazd Partii, którego obrady odbywały się w atmosferze dużego zainteresowania całego społeczeństwa, dokonał bilansu osiągnięć narodu polskiego w ostatnich kilku latach (1964—68) oraz rozpatrzył zasadnicze problemy polityczne i społeczno-gospodarcze kraju.

Zjazd nakreślił perspektywiczny plan działania, wytyczył drogi rozwoju kraju we wszystkich dziedzinach. W wyniku dyskusji Zjazd przyjął uchwałę wytyczającą kierunki działania Partii w dziedzinie rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, demokracji socjalistycznej oraz oświaty i kultury, precyzującą stanowisko PZPR wobec aktualnych problemów międzynarodowego ruchu robotniczego i sytuacji politycznej w świecie. Poczesne miejsce w dyskusji na Zjeździe zajęły zagadnienia dalszej poprawy warunków socjalnych ludzi pracy, rozwoju turystyki i kultury fizycznej. Na Zjeździe stwierdzono, że w wyniku realizacji programu socjalnego Partii i państwa nastąpił w naszym kraju dynamiczny rozwój turystyki, która stała się zjawiskiem masowym. Turystyka w państwie ludowym służy całemu społeczeństwu zapewniając dogodne warunki atrakcyjnego, przyjemnego i kulturalnego wypoczynku oraz stanowi jedną z istotnych form socjalistycznego wychowania. Przed dziesięciu laty, w 1958 r. z pobytu na czasach skorzystało 700 000 osób, zaś w 1968 r. — 1 800 000. Z turystyki pobytowej w 1960 r. korzystało 3,5 mln. osób, z wycieczek 7,5 mln. turystów a z różnych form wypoczynku świątecznego 12 mln. osób — razem 23 mln. W 1968 r. liczby te wynosiły odpowiednio — 7,8 mln., 20 mln., 31 mln. — razem 59,8 mln. statystycznych turystów. Oznacza to, że każdy statystyczny obywatel Polski Ludowej dwa razy co roku uczestniczył w imprezach turystycznych.

W ostatnich latach nastąpiła także znaczna rozbudowa bazy turystycznej. W 1967 r. istniało: 169 schronisk turystycznych z 9932 miejscami (w tym 82 stani-ce wodne z 4884 miejscami) oraz 996 domów wycieczkowych dysponujących 48 561 miejscami (w tym 521 schronisk szkolnych — 22 880 miejsc i 336 stacji turystycznych — 11 827 miejsc). Zakłady pracy dysponują 1663 ośrodkami o ogólnej ilości miejsc 127 505. Zwiększyła się także ilość młodzieżowych ośrodków turystycznych, campingów i pól namiotowych. Jest ich już (tj. w 1967 r.) 1889 z 175 477 miejs-

Rzeźba przekazana V Zjazdowi PZPR przez Sekretarza Generalnego KC KPZR — Leona Breźniewa.

Fot. S. Dąbrowiecki

cam. Fundusz Wczasów Pracowniczych posiadał w tym okresie 493 domy wypoczynkowe, w których były 44 592 miejsca. Ponadto, przeszło 130 000 miejsc było w kwaterych prywatnych, 599 000 w pensjonatach, 57 000 w pokojach gościnnych itp.

Uchwała V Zjazdu Partii, nakreślająca główny kierunek polityki socjalnej wskazuje na konieczność dalszego rozwoju turystyki, rozbudowy bazy turystycznej i polepszenia warunków odpoczynku ludzi pracy. *Należy systematycznie poprawiać warunki wypoczynku urlopowego i niedzielnego ludzi pracy — tak w miejscowościach turystyczno-wypoczynkowych, jak wokół większych miast i ośrodków przemysłowych — stwierdza uchwała V Zjazdu PZPR. — Dla tego celu powinny być lepiej wykorzystane istniejące ośrodki turystyczne i sportowo-wypoczynkowe. Rozbudowa tanich w eksploatacji ośrodków wypoczynkowych powinna następować w drodze zespolenia wysiłków i łączenia środków państwa, rad narodowych, zakładów pracy, organizacji społecznych i społeczeństwa. Konieczne jest usunięcie dysproporcji w terenowym rozmieszczeniu urzędzeń sportowo-turystycznych oraz w stanie ich wyposażenia. Należy intensywnie krzewić sport i turystykę wśród ludzi pracy.* Uchwała określa równocześnie zasady budownictwa turystycznego oraz zwraca uwagę na konieczność pełniejszego zaspokojenia zapotrzebowania ludności na sprzęt turystyczno-campingowy.

Charakterystyczne jest, że sprawa dalszego rozwoju turystyki i zapewnienia ludziom pracy wypoczynku — omówione są w dziale poświęconym zagadnieniom socjalnym. Świadczy to, że rozwój turystyki wśród ludzi pracy — co wyraźnie podkreśla uchwała — związany jest z całokształtem polityki socjalnej Partii i państwa. Perspektywy rozwoju turystyki nabierają szczególnego znaczenia w świetle przyjętego przez Zjazd programu socjalnego Partii, zakładającego zrównanie uprawnień robotników i pracowników umysłowych w zakresie świadczeń społecznych. Oznacza to zniesienie ustawowego podziału pod tym względem na pracowników fizycznych i umysłowych. Zasa-

da ujednoczenia praw pracowniczych powinna zakładać — czytamy w uchwale — że *uprawnienia wszystkich pracowników poszczególnych działów gospodarki narodowej, w poszczególnych gałęziach przemysłu, powinny być jednakowe, a zróżnicowania wynikać mogą przede wszystkim ze stażu pracy.*

Pierwszym krokiem in tej dziedzinie będzie wprowadzenie jednolitych norm urlopowych dla wszystkich pracowników. Zwiększeniem wymiaru urlopów pracowniczych objętych zostanie w 1970 r. około 3 200 000 robotników. Obok zwiększenia długości urlopów pracowników fizycznych (przeciętnie o 4 dni w roku) uchwała V Zjazdu zapowiada sukcesywne skracanie dnia pracy. Perspektywa ta wymaga znacznie ofensywniejszego rozwoju turystyki wśród ludzi pracy oraz objęcie różnymi formami działalności turystycznej większej liczby załóg robotniczych.

Grupa delegatów z województwa katowickiego na V Zjazd PZPR w czasie przerwy w obradach.

Fot. Matuszewski

Uchwała V Zjazdu PZPR, w której wiele miejsca poświęcono problemom socjalnym zawiera więc program dalszego rozwoju turystyki oraz nakreśla sposoby jego realizacji w warunkach dynamicznego i wszechstronnego rozwoju Polski Ludowej.